SEPTEM LINGUARUM
CALEPINUS,
HOC EST
LEXICON LATINUM,
Variarum linguarum interpretatione adjecta
IN USUM
SEMINARII PATAVINI.

Editio ſeptima emendatior, & auctior.

VOLUMEN SECUNDUM.

PATAVII, Typis Seminarii. MDCCLII.
Apud Joannem Manfrè.
SUPERIORUM PERMISSU, & PRIVILEGIO.

DE LITTERA M.

M Littera una est ex iis, quas Græci Grammatici ἡμίφωνα ἁπλᾶ καὶ ἀμετάβολα, hoc est semivocales simplices, & immutabiles, Latini liquidas appellant. Hanc, quod molestum in fine dictionis sonum habeat, & quendam quasi mugitum, non nisi ægre compressis labris erumpentem, Latini Poetæ (nam Græcis nulla dictio in μ desinit) vocali subsequente, per Elipsin elidunt. ¶ In notis numeralibus significat mille.

M ANTE A.

Ma *dia*, per Jovem, μὰ δία, Græca jurandi formula, tum affirmando, tum negando. *Petron. in fragm. Tragur. c. 52. Burm.* Syrum histrionem exhibebat, concinente tota familia, ma dia perite, ma dia.

Macarēis, idis, f. filia Macarei. *Ovid. 6. Metam. v. 124. de Phœbo*, ut pastor Macareida luserit Issen.

Macarĕus, Μακαρεύς, trisyllab. filius Æoli, qui Canacen sororem suam vitiavit, susceperitque ex ea filium. *Ovid. ep. 11.*

Maccus, a, um, fatuus, a Macco muliere stolida, & stupida. *Apul. in Apol.* Macci prorsus, & buccones videbuntur.

Macĕdo, Macedon, onis, adject. *Macedone*, Μακεδών, qui est ex Macedonia. *Cic. 5. Tusc.* Alexander Macedo cum ab ineunte ætate res maximas gerere cœpisset. *Nepos in Eumen. c. 3.* Milites Macedones. *Lucan. l. 8. v. 694.* Cum tibi sacrato Macedon servetur in antro.

Macedonĭa, f. *Macedonia*, Μακεδονία, regio ampla Europæ. Habet ab Occ. mare Jonium, ab Or. mare Ægæum, a Mer. Epirum, Achajam, Thessaliam, a Septen. Mysiam superiorem, Scardo Orbeloque montibus interstitis, cum Thraciæ particula. Dicta est a Macedone quodam Osiridis, sive, ut *Stephanus*, & *Solinus* scribunt, Jovis filio ex Thya filia Deucalionis. *Plin. l. 4. c. 10.*

Macedoniānus, a, um. Senatusconsultum Macedonianum, de quo est *titulus 6. l. 14. Digestor.* originem habuit a quodam Macedone (sic enim vocabatur) qui fuit improbus fenerator filiorumfamilias, & ut ab iis usuras exigeret, ad quidlibet audendum impellebat: adeo ut quidam etiam mortem patris molirentur, ut se a molesto creditore liberarent. Cautum est itaque eo Senatusconsulto, ne cui, qui filiofamilias mutuam pecuniam dedisset, etiam post mortem parentis ejus, actio, petitioque daretur. Cujus sanctionis auctorem fuisse Senatui Vespasianum, narrat *Suet. in ejus vita, c. 11.*

Macedonĭcus, a, um, ad Macedoniam pertinens. *Plin. l. 4. c. 11.* Macedonicum mare.

Macedoniensis, e, ad Macedoniam pertinens. Differt quidem a *Macedonius* ea ratione, qua *Hispaniensis* ab *Hispanus*. Adhibetur tamen promiscue a *Plaut. Pseud.* 4. 4. 4. Te ad illum duco dentatum virum Macedoniensem. *Supra* 1. 3. 112. illum eundem *Macedonium* dixerat.

Macedonĭus, a, um, adject. Μακεδόνιος, qui ex Macedonia est. *Ovid. 12. Met. v. 446.* Qui clypeo, gladioque, Macedoniaque sarissa conspicuus. Ubi secundam metrica necessitate produxit, cum tamen natura brevis sit.

Macellarĭus, rii, *macellajo, venditore di camestibili*, ὀψοπώλης, venditor eorum, quæ ad victum pertinent, non solum carnium, sed omnium obsoniorum, quin etiam panis, & frumenti. Nam hæc omnia in macello venundabantur. *Sueton. in Cæs.* Ea, quæ ad epulum pertinebant, quamvis macellariis oblocata, etiam domesticatim apparabat.

Macellarĭus, a, um, adject. ad macellum pertinens, ut macellaria taberna, apud *Valer. Maxim. l. 3. c. 4. n. 3.*

Macellōta, æ, f. 1. ostium horti, ita appellatur ab Jonibus. *Var. l. 4. de L. L.*

Macellum, i, n. *macello, piazza*, ὀψοπωλεῖον, locus Romæ, in quo omnia, quæ ad victum humanum pertinebant, vendebantur. *Cic. 2. Div. c. 27.* Putarem, annonam in macello cariorem fore. *Horat. l. 1. ep. 16.* Pernicies, & tempestas, barathrumque macelli. ¶ Apud *Martial.* legitur *macellus* gen. masc. *l. 10. epigr. 96.* Hic pretiosa fames, conturbatorque macellus. Sed alii leg. *conturbatrixque macelli*.

Macellus, a, um, *magretto*, macilentus, dim. a macer. *Lucil. l. 6.* apud *Non. c. 2. n. 524.* Non magnus homo est, nasutus, macellus.

Macĕo, es, n. 2. idem quod macreo, a macer, *Plaut. Aul.* 3. 6. 28. Qui ossa, atque pellis totu 'st, ita cura macet.

Macer, cri. V. Æmilius Macer.

Macer, cra, crum, *magro*, רזה, Ger. *mager*, Gal. *maigre*, Hisp. *magro*, ἰσχνός, λεπτός, exilis, extenuatus, gracilis. *Virg. 3. Ecl.* Eheu quam pingui macer est mihi taurus in ervo! *Col. l. 2. c. 9.* Nam vel pinguissima, vel macerrima humo jaciatur. *Id. l. 2. c. 18.* Maciora loca fimo juvanda sunt. *Senec. ep. 78.* Macerrimæ corporis partes. ¶ Translate *Mart. l. 2. epigr. 6.* Macer libellus. *Petron. c. 88.* Spiritus jejunio macer.

Maceratĭo, onis, f. actus emolliendi, macerandi, subigendi. *Vitruv. l. 7. c. 2.* Calx in maceratione diuturna delervere coacta. ¶ Item corruptio, labefactio. *Arnob. l. 4.* Viscerum maceratione in ultimam tabem consumi.

Macerātus, a, um, adject. subactus, emollitus, agitatus. *Pallad. l. 1. c. 14.* Macerata calx. *Plaut. Pœn.* 3. 2. 21. de nummis comicis, h. e. lupinis loquens: Macerato hoc pingues fiunt auro in Barbaria boves. V. *Lupinus*.

Macerēsco, scis, n. 3. *macerarsi, mollificarsi*, נמוח, Ger. *weich werden*, Gal. *se detremper*, Hisp. *remojarse*, ὑγραίνομαι, maceror, mollis fio. *Cato de R. R. c. 99.* Palearum paulum addito, sinito macerescant.

Macerĭa, æ, f. *muro a secco, macia*, τὸ τειχίον, paries, vel congeries lapidum in unum compactorum sine cæmento, aut alio genere ferruminis, cujusmodi parietes fere eos esse videmus, quibus vineæ claudi solent. Sed tamen dicitur etiam de muro, qui ex lapidibus, & calce factus sit. *Var. l. 3. R. R. c. 12.* Quis ignorat, septa e maceriis ita esse oportere in leporario, ut tectorio tecta sint, & sint alta? *Cato de R. R. c. 15.* Maceria si ex calce, & cæmentis, vel silice ædificetur.

Macerĭes, ei, f. *stenuazione*, macies, maceratio, labefactio. *Afran.* apud *Non. c. 2. n. 536.* Quanta illius mors sit maceries tibi.

Macerĭŏla, æ, f. dim. parva maceria. In quadam *Inscript.* apud *Spon. Miscellan. pag. 293.* legitur *maceriola*.

Macĕro, as, avi, atum, a. 1. *macerare, indebolire, affliggere*, כתש, Ger. *ausmergeln*, Gal. *detremper*, Hisp. *remojar*, ἰσχναίνω, attenuo, contero, consumo, macrum reddo, a macer. *Hor. l. 1. od. 13.* Quam lentis penitus macerer ignibus. *Liv. l. 26. c. 13.* Circumvallatos, inclusosque fame macerare. ¶ Transfertur ad animum, & significat *affliggere, travagliare*. *Ter. Andr.* 4. 2. 2. Tu modo, anime mi, noli te macerare. Et *ibid.* Cur me excrucio? cur me macero? ¶ Item pro fatigare, vexare. *Flor. l. 2. c. 6.* Fabius cunctator per Falernos, Gauranosque saltus maceravit Annibalem. ¶ Sæpe usurpatur pro emollire, subigere, molle tenerumque reddere, *macerare, ammollire*, diciturque de iis, quæ humore aliquo asperguntur, ut mollia, & tractabilia fiant. *Ter. Adel.* 3. 3. 27. Salsamenta hæc fac macerentur pulcre. *Cato de R. R.* Macerare brassicam in aqua. *Vitruv. l. 7. c. 2.* Macerare calcem. *Plin. l. 11. c. 41.* Totum corpus lacte macerabat, h. e. proluebat, madefaciebat.

Macesco, is, n. 3. *smagrirsi*, macer fio, a *maceo*. *Colum. l. 2. c. 9.* Constat, arva segetibus ejus macescere. *Var. l. 3. R. R. c. 16. de apibus*. Propter laborem asperantur, & macescunt.

Macĕtæ, tum, m. Macedones. Nam Macedonia dicta est etiam Macetia. *Stat. l. 4. silv. 6. v. 106.* Regnator Macetum. *Auson. in Alexandria:* Macetumque attollite nomen. Adde *Lucan. l. 2. v. 647. Sil. l. 14. v. 5. Val. Flacc. l. 1. v. 96.* & *Claudian. l. 2. in Rufin. v. 279.* quibus locis qui *Macedum* (quod neque Græcum est, neque Latinum) pro *Macetum*, legunt, reprehenduntur a Criticis.

Macĕtes, um, populi Africæ circa Syrtes. *Sil. l. 7. v. 633.* Et Macetum primi, atque incocti corpora Mauri. ¶ In singulari est *Macer, etis*. *Id. l. 9. v. 222.* Marmarides, tum Maurus atrox, Garamasque, Macesque.

Machæra, æ, f. *spada*, חרב, Ger. *ein degen*, Gal. *glaive*, Hisp. *espada*, Μάχαιρα, instrumentum ad scindendum simul, & vulnerandum, sica, gladius, culter, a Μάχομαι, *pugno*. *Suet. in Claud. c. 15.* Carnificem acciri cum machæra flagitavit. *Plaut. Mil.* 1. 1. 5. Hanc machæram consolari volo, quæ misera gestit fartum facere ex hostibus.

Machærium, rii, neut. *coltello*, Μαχαίριον, Μαχαιρίδιον, cultellus, sicula, dim. a machæra. *Plaut. Aul. a. 2. sc. 9.* Tu machærio congrum, murænam exdorsua, quantum potes. *Id. Rud.* 2. 2. 9. Qui tres duceret chlamydatos cum machæriis: Sed in primo exemplo videtur esse nomen servi.

Machærophŏrus, i, m. *spadaccino*, Μαχαιροφόρος, gladium ferens, sicarius. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 10.* Machærophoris centum sequentibus.

Machāon, onis, m. Μαχάων, Æsculapii filius, ex Arsinoe, al. ex Coronide, al. ex Hesione filia Meropis, al. ex Xanthione, Podalirii frater, medicus insignis, qui cum reliquis Græciæ principibus ad bellum Trojanum profectus, ab Eurypylo occisus est. *Propert. l. 2. el. 1. v. 59.* Tarda Philoctetæ sanavit crura Machaon.

Machaonĭcus, a, um, &

Machaonĭus, a, um, adject. a Machaone. *Ovid. de remed. am. v. 546.* Ille Machaonia vix ope salvus erit. *Sidon. l. 2. ep. 12. in fin.* Machaonica ars.

Machĭna, æ, f. *macchina*, מכונה, Germ. *ein rustzeug*, Gal. *machine*, Hisp. *maquina*, Μηχανή, opus, instrumentum, inventum, in quo, ut ait *Asconius*, non tam materiæ, quam artis, atque ingenii ratio ducitur. *Plin. l. 36. c. 15. de versatili Curionis amphitheatro*. Populus in machina pendens. *Lucr. l. 5. v. 91.* Sustentata ruet moles, & machina mundi. ¶ Machinæ similiter dicebantur, quæ in theatris personas ex alto demittebant, aut subito e conspectu abducebant. Inde Græcum proverbium *E machina Deus*, de repentino, & insperato remedio. ¶ Speciatim machina dicitur instrumentum ad magna pondera movenda, & transferenda. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 73.* Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum. V. *Vitr. l. 10.* ¶ Machinæ in bellis sunt omnia instrumenta, quibus utuntur milites præcipue in obsidionibus, ut turres, balistæ, vineæ, arietes, &c. *Vitr. l. 10. c. 19.* Machina arietaria. ¶ Sumitur & pro catasta, in qua venales servi exponebantur. *Q. Cic. de Petit. Consul. c. 2.* ¶ Translate machinæ dicuntur callida consilia, & doli. *Cic. ad Brut. ep. ult.* Hic quoque labor mihi accessit, ut omnes adhibeam machinas ad tenendum adolescentem. *Plaut. Bacch.* 2. 2. *sub fin.* Aliquam machinabor machinam, ut aurum efficiam. *Adde Mil.* 3. 2. 1.

Machinālis, & le, Μηχανικός, quod ad machinas spectat. *Plin. l. 7. c. 37.* Grande & Archimedi geometricæ, & machinalis scientiæ testimonium M. Marcelli contigit.

Machinamentum, n. idem ac machina. *Liv. l. 24. c. 34.* Machinamentaque alia quatiendis muris portabant.

Machinarĭus, rii, m. Μηχανοποιός, machinarum opifex. *Paul. Dig. l. 9. tit. 2. leg. 31.* Si machinarius hominem prætereuntem occiderit.

Machinarĭus, a, um, adject. idem quod machinalis, ut *machinarius asinus*, qui scil. molam versat, apud *Ulpian. Dig. l. 33. tit. 7. leg. 12.* Et, *machinaria mola*, apud *Apul. l. 7. Metam.*

Machinatĭo, onis, f. *invenzione, astuzia*, תחבולה, Germ. *erdenckung*, Gal. *engin, invention*, Hisp. *maquinacion*, Μηχάνημα, inventio, artificium. *Cic. 2. de nat. Deor.* Cum machinatione quadam aliquid moveri videmus. ¶ Interdum ponitur pro ipsa machina. *Cæs. 2. B. G. c. 31.* Qui tantæ altitudinis machinationes tanta celeritate promovere possent. ¶ Translate est callidum consilium, astus. *Cic. 2. de Or.* Qui tanquam machinatione aliqua tum ad severitatem, tum ad remissionem animi est contorquendus.

Machinātor, oris, m. Μηχανοποιός, *ingegnere*, machinarum inventor, aut opifex, qui aliquid invenit, aut conficit. *Liv. l. 24. c. 34.* Mirabilior tamen inventor, ac machinator tormentorum bellicorum, operumque. ¶ Translate dicitur de inventore, & auctore cujuscunque rei, *macchinatore*. *Cic. in Catil. 3. c. 3.* Atque horum omnium scelerum improbissimum machinatorem Cimbrum vocari.

Machinatrix, icis, f. *macchinatrice*, inventrix. *Senec. Med. v.* 266. Tu malorum machinatrix facinorum.

Machinatus, us, m. idem ac machinatio. *Apul. in Apol.* Gloriatur me suo machinatu rerum postulatum.

Machinatus, a, um, partic. significationis passivæ, per machinas effectus. *Sallust.* apud *Non.* c. 2. n. 859. Demissum victoriæ simulacrum cum machinato strepitu tonitruum coronam capiti imponebat.

Machinor, aris, atus sum, d. 1. *inventare*, *fabbricare*, חשב, Ger. *gedencken*, Gal. *trouver quelque finesse*, Hisp. *maquinar*, Μηχανάω, imaginor, excogito, molior. *Cic.* 2. *de Div.* Quod perpetuitatis causa natura machinata est. *Lucret. l.* 3. *v.* 958. Nam tibi præterea quod machiner, inveniamque Quod placeat nihil est, eadem sunt omnia semper. ¶ Sæpe in malam partem accipitur, *macchinare*. *Liv. l.* 1. *c.* 51. Turno necem machinatur. *Cic. in Catil.* Machinari pestem in aliquem.

Machinosus, a, um, πολυμήχανος, machinis confectus. *Suet. in Ner. c.* 34. Repetentique Baulos in locum corrupti navigii machinosum illud obrulit.

Machinula, æ, f. *macchinetta*, parva machina. Legitur apud *Fest.* in voce *Mustricola*.

Machlis. V. Achlis.

Macidatus. V. Madidatus.

Macies, ei, f. *magrezza*, רזון, Ger. *magerheit*, Gal. *maigreur*, Hisp. *magreza*, λεπτότης, corporis extenuatio, a *maceo*. *Col. l.* 6. *c.* 14. Inde tussis, & macies. *Ovid. l.* 5. *Met. v.* 397. Adducitque cutem macies.

Macilentus, a, um, *macilento*, רזה, Ger. *mager*, Gal. *maigre*, Hisp. *magro*, ἰσχναλέος, macie extenuatus, plenus maciei. *Plaut. Capt.* 3. 4. 114. Macilento ore, naso acuto, corpore albo, & oculis nigris.

Macio, as, a. 1. *stenuare*, הרזה, Ger. *ermageren*, Gal. *amaigrir*, Hisp. *enmagrecer*, ἀτροφέω, macrum facio. *Solin. c.* 15. (al. 25. *a med.*) Caspii maris fauces mirum in modum maciantur imbribus, crescunt æstibus.

Macir, *mace*, Μάκερ, cortex subrufus, & magnæ radicis. *Plin. l.* 12. *c.* 8.

Macis, idis, ficti aromatis nomen apud *Plaut. Pseud.* 3. 2. 43. ¶ Quidam ajunt, esse corticem aromaticum cujusdam nucis Indicæ.

Macor, oris, m. *magrezza*, macies, a *maceo*. *Pacuv.* apud *Non. c.* 2. *n.* 525. Corpus meum tabe, mœrore, macore senet. Al. leg. *macrore*.

Macresco, is, n. 3. *divenir magro*, רזה, Ger. *mager werden*, *oder seyn*, Gal. *estre ou devenir maigre*, Hisp. *ser, ò bolverse magro*, λεπτύνομαι, macer fio, a *macreo*. *Col. l.* 6. *c.* 3. Ne penuria tibi macrescat pecus. *Varr. l.* 2. *R. R. c.* 5. Fames macrescere cogit.

Macritas, atis, f. *magrezza*, macies, tenuitas, λεπτότης. *Vitruv. l.* 2. *c.* 4. Macritas arenæ. *Pallad. l.* 11. *c.* 4. Propter macritatem semen aliud ferre non valet.

Macritudo, inis, f. idem ac macies. *Plaut. Capt.* 2. 2. 32. Ossa, atque pellis sum misera macritudine.

Macrobii, m. 2. pop. Æthiopiæ, in Meroe ins. ad Or. sic dicti a Μακρὸς, *longus*, & βίος, *vita*, quia vita dimidio, quam nos, prorensiore fruuntur. Forma sunt pulcherrimi, plurimum valent robore, justitiam colunt, amant æquitatem. Apud eos lacus est adeo liquidus, ut ne folia quidem sustineat, quo perfusa corpora quasi uncta nitescunt. Ultra illos desertæ, inhumanæque solitudines sunt. *Pomp. Mela l.* 3. *c.* 9.

Macrobius, ii, Aurelius Theodosius Macrobius, qua fuerit patria non constat, Romanus certe non fuit. Vixit autem Honorii & Theodosii junioris temporibus, h. e. exeunte Sæc. Christi IV. scripsitque commentaria in Ciceronem de Somnio Scipionis, & Saturnaliorum libros VII, in quibus ab A. Gellio multa descripsit, adeo ut ejus fur & simia dictus sit.

Macrochera, f. Μακρόχειρα, tunica manicata, quæ & chirodota appellatur, a Μακρὸς, longus, & χεὶρ, manus. *Lamprid. in Severo c.* 33. Macrocheras ex purpura ad usum suum revocavit.

Macrocolum, i, n. *carta reale*, Μακρόκωλον, charta regia, quæ magnitudine Augustam, Livianam, Fanniam, cæterasque chartæ species exsuperabat, a Μακρὸς, *longus*, & κῶλον, *membrum*, *membrana*. *Cic. l.* 16. *Att. ep.* 3. Archetypum translatum in macrocolum lege convivis tuis. *Id. ibid. l.* 11. *ep.* 25. Impensam fecimus in macrocola. ¶ Sunt qui duplici *l* scribunt, ducuntque a κόλλα, *glutinum*.

Macrologia, f. Μακρολογία, est vitium orationis, quo sermo longior, quam oporteat, usurpatur. Græca vox est, & Græcis literis scribitur a *Quintil. l.* 8. *c.* 3.

Macror. V. Macor.

Mactabilis, le, adject. qui mactari, vel mactare potest. *Lucret. l.* 6. *v.* 805. Tum fit odor vini plagæ mactabilis instar. Ita legit *Lambinus*, alii aliter.

Mactator, oris, m. occisor. *Sen. Troad. v.* 1001. Perge mactator senum.

Mactatus, us, m. occisio. *Lucr. l.* 1. *v.* 98. Hostia concideret mactatu mœsta parentis.

Mactatus, a, um, adject. occisus. *Ovid.* 15. *Met. vers.* 114. Caper Bacchi mactatus ad aras. *Horat. l.* 1. *od.* 19. Mactata veniet lenior hostia.

Macte, & Macti. V. Mactus.

Mactea. V. Mattea.

Macto, as, avi, atum, a. 1. *accrescere*, *felicitare*, proprie est magis augere, quasi magis aucto, a *mactus*. Mactare autem dicebantur, cum thure, vino, aliove super hostiam posito diceretur, *Macte hostia*. Ita *Varr. l.* 4. *de L. L.* & *Serv.* in 4. *Æn.* Indeque apud *Cat. de R. R. c.* 134. *Macte hocce vino inferio esto: Macte hocce ferto esto: Macte hacce dape pollucenda esto*. Ubi Deo, cui sacrificatur, dicitur, *Macte esto* pro *mactus*. h. e. *cumulatus*, *auctusque*. Deum autem mactum esse jubebant, quia putabant, sacrificiis augeri Deorum felicitatem. *Cic. in Vatin.* Cum puerorum extis Deos Manes mactare soleas. *Liv. l.* 9. Eos se Orco mactare Junius dictitans. V. *Mactus*. ¶ Metalepice sumitur pro cædere in sacrificiis, seu immolare, κατ' εὐφημισμὸν, quod cædis voce in sacrificiis, ut mali ominis, abstinendum sit. *Virg.* 4. *Æn. v.* 57. Mactant lectas de more bidentes. Ubi *Serv.* Mactant, verbum sacrorum, κατ' εὐφημισμὸν dictum. ¶ Per translationem usurpatur pro augere quocumque modo. *Cic. de Rep.* apud *Non. c.* 4. *n.* 291. Ferunt laudibus, mactant honoribus. ¶ Transfertur etiam ad res malas, pro occidere, interficere. *Cic. de Arusp. resp.* Clodius divisores Tribuum domi suæ crudelissima morte mactavit. *Id.* 1. *Catil.* Non ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis. ¶ Item pro male afficere. *Cic.* 6. *Verr.* Cum videant, jus civitatis illo supplicio esse mactatum. *Plaut. Pœn.* 3. 1. 14. Divitem audacter solemus mactare infortunio. *Id. Aul.* 3. 5. 62. Dotatæ mactant & malo, & damno viros. ¶ Item pro fatigare, aut molestiam creare. *Plaut. Rud.* 1. 2. 8. Hoc, quod me mactat, concinnem lutum. ¶ Item pro præcipitare. *Accius* apud *Non. loc. cit.* Castra mactabo in mare. Ita *Non.* Verum postrema hæc notio obsoleta est.

Mactra, f. 1. *madia*, *arcella*, משארת, Ger. *ein brodkorb*, Gal. *may*, *unde*, Hisp. *artesa*, Μάκτρα, κάρδοπος, vas, in quo pinsitur farina, a μάττω, *pinso*, *subigo*. Græca est vox. V. *Gel. l.* 13. *c.* 24.

Mactrilla, læ, f. parva mactra. *Petron. in fragm. Tragur. c.* 74. *Burm.* ubi alii aliter legunt.

Mactus, a, um, *accresciuto*, ἐπαυξηθεὶς, auctus, cumulatus, ex *magis*, & *auctus*, quasi mauctus. Hinc *Cato* herbam mactam dixit. h. e. adultam. *Sallust. Jugur. cap.* 13. *&* 80. macta munera. h. e. grandia, ditia, sed tamen al. leg. *magna*. Rursus *Cato de R. R. cap.* 134. Mactus hoc ferto. h. e. cumulatus, & felix hoc sacrificio. ¶ In eleganti usu est vocativus singularis *macte*, & pluralis *macti*, quoties gratulamur, plaudimus, ac cohortamur, & fere cum sexto casu conjunguntur. *Senec. ep.* 66. Macte virtute esto: sanguinolentis, & ex acie redeuntibus dicitur. *Virg.* 9. *Æn. v.* 641. Macte nova virtute puer, h. e. aucte, cumulate. *Liv. lib.* 7. *cap.* 36. Macti virtute, milites Romani, estote. h. e. aucti virtute. *Plin. lib.* 2. *cap.* 12. Macti ingenio este, cœli interpretes. ¶ Invenitur etiam aliquando cum genitivo. *Martial. lib.* 12. *epigr.* 6. Macte animi vir. h. e. cumulate animo, egregie. Adde *Stat. lib.* 1. *Sylv.* 2. *v.* 201. ¶ Ducta est hæc formula a sacrificiis, ut habes in verbo *Macto*; obtinuit autem usus, & religio quædam, ut semper efferretur per vocativum. *Liv. l.* 2. *c.* 12. Juberem, macte virtute esse, si pro mea patria ista virtus staret. ¶ Reperitur etiam ipsa vox *macte*, absolute, & sine casu, pro *euge*, *belle*. *Cic. l.* 15. *Att. epist. ult.* Ajebant, eum, & egripetas ejectos a Buthrotiis — Macte. *Bella*. Sic *Flor. l.* 1. *c.* 8. Macte, fortissimam, & meo judicio beatissimam in ipsis malis civitatem! Al. leg. *macte esse fortissimam civitatem aspexit*. Quo ex loco nihil certi colligi potest.

Macula, æ, f. *macchia*, כתם, Ger. *ein flecke*, Gal. *tache*, Hisp. *mancha*, κηλὶς, σπῖλος, sordes, sive labes. *Plin. l.* 25. *c.* 13. Cicuta necatorum maculæ in corporibus apparent. ¶ Quandoque ponitur pro nota, seu signo. Sic colorum varietates in corpore aliquo a reliquo differentes corporis colore, maculæ dicuntur. *Plaut. Capt.* 3. 4. 64. Viden' tu, illi maculari corpus totum maculis luridis? *Sen. epist.* 116. Delectant nos ingentium maculæ columnarum. ¶ Translate accipitur pro infamia, dedecore. *Cic. pro Leg. Manil. c.* 3. Delenda est vobis illa macula Mithridatico bello suscepta, quæ penitus insedit, atque inveteravit in populi Rom. nomine. *Id. in Sallust.* Inurere maculas æternas alicui. Sic aspergere maculis, afficere macula, &c. apud *eund.* sæpe. ¶ Significat etiam foramen retis, seu plagam, *maglia*. *Cic.* 7. *Verr. c.* 11. Reticulum ad nares sibi admovebat, tenuissimo lino, minutis maculis, plenum rosæ. ¶ Aliquando etiam pro reti ipso ponitur. *Varr. l.* 4. *R. R. c.* 11. Septum totum grandibus maculis integitur.

Maculatio, onis, f. actus maculandi, fœdatio. *Jul. Firm. l.* 3. *c.* 15. Omni infamia, maculationeque pollutus. Adde *Apul. in Apol.*

Maculatus, a, um, adject. *macchiato*, inquinatus. *Valer. Flac. l.* 6. *v.* 704. Perque levem, & multo maculatam murice tygrim.

Maculo, as, avi, atum, a. 1. *macchiare*, *sporcare*, אטם, Ger. *beflecken*, Gall. *tacher*, Hisp. *manchar*, μιαίνω, fœdo, inquino, polluo, contamino. *Virg.* 3. *Æn. v.* 29. Et terram tabo maculant. ¶ Translate sumitur pro infamia afficere. *Cic. pro Mil.* Cujus ille lacus, nemora, finesque sæpe omni nefario stupro, & scelere maculârat. *Nepos in Pausan. c.* 5. Belli gloriam turpi morte maculavit.

Maculosus, a, um, *macchiato*, *sporco*, מלוכלך, Ger. *masseckig*, Gal. *taché*, Hisp. *manchado*, σπιλώδης, sordidus, immundus. *Cicer.* 2. *Phil.* Vestis Pompeji non multa, eaque maculosa. ¶ Sumitur etiam pro notis, sive signis conspersus. *Virgil. Æneid.* 1. *v.* 327. Ac maculosæ tegmine lyncis. ¶ Translate ponitur pro immundo, impuro, scelesto. *Cic. Att. l.* 1. Maculosi Senatores, nudi Equites. *Hor. l.* 4. *carm. od.* 5. Mos, & lex maculosum edomuit nefas. *Tac.* 3. *Ann. c.* 38. Blæsus omni dedecore maculosus.

Madaura, æ, *Madaro*, o *Madora*, urbs Africæ, in Numidiæ finibus, patria Apuleji. Hinc Madaurensis, apud *Augustin. ep.* 49. *quæst. ult.*

Madefacio, is, eci, actum, *bagnare*, שרה, Ger. *netzen*, Gall. *mouiller*, Hisp. *mojar*, βρέχω, madidum facio, humore aspergo. *Virg.* 5. *Æn. v.* 330. Humum, viridesque super madefecerat herbas. ¶ Item inebrio. *Plaut. Pseud.* 1. 2. 51. Vino cupidæ estis, eo vos madefacitis.

Madefacto, as, a. 1. frequentativum a madefacio. *Venant. Fortun. l.* 1. *carm.* 21. *v.* 26. Si tamen & fluvius, qui madefactat humum.

Madefactus, a, um, nom. ex partic. *bagnato*. *Ovid.* 8. *Metam. v.* 401. Madefacta terra cruore. *Tib. l.* 3. *eleg.* 7. Tyrio madefacta tempora nardo.

Madefio, is, actus sum, n. anom. pass. *esser bagnato*, שרה, Ger. *sich netzen*, Gal. *se mouiller*, Hisp. *mojarse*, διαίνομαι, madidus fio, humore aspergor. *Cic. de Div. l.* 1. *c.* 32. Madefactum iri minus triginta diebus Græciam sanguine.

Madens, entis, *bagnato*, *molle*, *grondante*, madidus. *Petron. in Satyr. c.* 6. Madens sudore. *Quintil. l.* 6. *c.* 2. Madens sanguine vestis. *Ovid.* 3. *Trist. eleg.* 5. *v.* 12. Os fletu madens. *Id. Heroid. ep.* 13. *v.* 52. More nivis lacrymæ sole madentis eunt, *che si strugge al sole*. *Stat.* 3. *Theb. v.* 230. Ense madens. *h. e.* ensem habens madentem sanguine. ¶ *Cæde madens* est madens sanguine ex cæde facta, & urbanæ cædis auctor, aut reus. *Juven. sat.* 4. *extr.* hoc nocuit Lamiarum cæde madenti. *Senec. in Herc. Oet. v.* 1870. populique madens ferrum. *h. e.* sanguine cæsorum populorum. *Id. in Herc. fur. v.* 1195. puerili madens arundo leto. *h. e.* sagitta madens cruore cæsi pueri. ¶ Absolute *Cic. post redit. in Sen. c.* 6. Madens coma. *h. e.* ungentis delibuta. *Lucret. l.* 6. *vers.* 1180. Sudor madens per collum. *h. e.* manans, fluens. Sic per catachresin *Sever. in Ætna, v.* 529. madentes flammæ. *h. e.* fluentes. *Senec. in Herc. Oet. v.* 71. Madens auster. *h. e.* pluvius. Sic *Martial. l.* 10. *epigr.* 5. Madens bruma, *inverno piovoso*. & *Tacit.* 5. *hist. c.* 17. Madentes campi, *acquosi*. ¶ *Vino madens* est vini plenus, bene potus, ebrius, *pien di vino*, *abbriaco*. *Sen. ep.* 83. *circa med.* Vir moderatus & gravis, sed mersus vino & madens. ¶ Absolute *Suet. in Claud. c.* 33. Nec temere unquam triclinio abscessit, nisi distentus ac madens. ¶ Hinc translate *Martial. l.* 7. *epigr.* 50. Jure madens, varieque togæ limatus in usu. *h. e.* plenus juris scientia. *Gell. in fi. c.* 8. *l.* 13. Intercutibus vitiis madentes.

Madeo, es, dui, n. 2. *esser umido*, *bagnato*, נרטב, Germ. *nass seyn*, Gall. *estre mouillé*, Hisp. *ser mojado*, βρέχομαι, madidus sum, & humore aliquo conspersus, a Μαδάω, vel a Μαδᾶν. *Cic. in Phil.* 2. *c.* 41. Natabant pavimenta vino, madebant parietes. *Lucan. l.* 1. *v.* 95. maduerunt sanguine muri. ¶ *Madere metu*, est præ timore sudore aspersum esse. *Plaut. Most.* 2. 1. 48. Hei mihi quam isthæc blanda dicta, quo eveniant madeo metu! ¶ *Mart. l.* 11. Qui vino madeat, nec erubescat. *h. e.* ebrius sit. ¶ Usurpatur etiam absolute eodem sensu. *Plaut. Most.* 1. 4. 7. Ecquid tibi videor madere? Et *v.* 18. Madet homo. ¶ Madere arte, est plenum esse, translatum ab eo quod dicimus, madere vino. *Lucret. l.* 4. *v.* 792. Scilicet arte madent simulacra. *Martial. l.* 7. *epigr.* 68. Cujus Cecropia pectora voce madent. h. e. græcarum literarum scientia. *Horat. l.* 3. *od.* 21. Non ille, quamquam Socraticis madet sermonibus, te negliget horridus. h. e. imbutus est Socratica philosophia. ¶ Significat etiam coctum esse. *Plaut. Men.* 2. 2. 51. Jam ergo hæc madebunt faxo. Alii exponunt; condimentis macerabuntur. Eadem ratione explicat *Turneb. l.* 18. *c.* 15. illud *Virg. Georg.* 1. *v.* 196. *de seminibus serendis*. Et quamvis igni exiguo properata maderent.

Madesco, scis, dui, n. 3. *bagnarsi*, *o esser bagnato*, שרה, Ger. *nassverden*, Gal. *devenir moite*, Hisp. *mojarse*, ὑγραίνομαι, madidus fio, humesco, humector. *Colum. l.* 7. Ne humore madescant ungulæ. *Ovid.* 1. *Metam. v.* 65. Imbribus assiduis, pluvioque madescit ab Austro.

Madidans, antis, madidus. *Claudian. l.* 2. *de rapt. Pros. v.* 88. madidantes nectare pennas concutit.

Madidatus, a, um, adject. madefactus. *Apul. l.* 8. *Met.* Ille spongiis madidatis rumores comprimere. Perperam olim legebatur *macidatis*. *Arnob. l.* 1. Madidata ex imbribus arva succrescunt. ¶ Sumitur etiam pro ebrio. *Arnob. sub init. l.* 5. Injicere madidatis vincula.

Madide, adv. *Madido madere* apud *Plaut. Pseud.* 5. 2. 7. est probe ebrium esse.

Madido, as, a. 1. *inumidire*, ὑγραίνω, madidum facio. *Claud. l.* 2. *de rapt. Proserp. v.* 88. Ille novo madidantes nectare pennas concutit. *Arnob. lib.* 5. Mero multo madidari.

Madidus, a, um, *umido*, *bagnato*, נרטב, Ger. *nass*, Gal. *mouillé*, Hisp. *mojado*, διάβροχος, aliquo liquore respersus, a *madeo*. *Cic. Q. Fr. l.* 2. *ep.* 11. Fasciculus aqua madidus mihi redditus est. *Plin. l.* 27. *c.* 5. Madidiora femina. ¶ Item imbutus, tinctus. *Martial. l.* 5. *ep.* 24. Non nisi vel cocco madida, vel murice tincta Veste nites. ¶ Hinc translate. *Id. l.* 1. *epigr.* 40. Si quis Cecropiæ madidus, Latiæque Minervæ artibus. ¶ Item ebrius. *Plaut. Amph.* 3. 4. 18. Faciam, ut fit madidus sobrius.

Madifico, as, a. 1. idem ac madefacio. *Plin. l.* 28. *c.* 7. Si contra epiphoras fervertes oculorum anguli subinde madificentur.

Madon, onis, f. ἀμπελόδησ, vitis albæ genus, cujus sarmenta longis, & exilibus internodiis geniculata scandunt, foliis pampinosis, ad similitudinem hederæ. *Plin. l.* 28. *c.* 3.

Mador, oris, m. *umidità*, לחות, Germ. *nasse*, Gal. *humidité*, Hisp. *humedad*, δίαισις, humiditas. *Sallust. in fragm. l.* 3. *hist.* Ne ex latere nova munimenta madore infirmarentur.

Madulsa,